

تادی هم ت: لوا لصف

- تاکاردا عاون (۱ همدم)
- مولع رد تاتبات (۲ همدم)
- نآماسقا و تیاهن یب (۳ همدم)

تاکاردا عاونا (۱ هم دقم

میراد کرد یوق، نآ رد هک ییاهنطوم شیح زا ام[1]

یلقع تاکاردا/یرعاشم تاکاردا

کی، ام رعاشم. مینکی م نشور همادا رد ار اههژاونا زا نامدوصقم. لقع کی و میراد [2] رعاشم کی ره، یاهزوح کی و یخنس کی مه ام لقع؛ دنتسه تاکردم زا یاهزوح کی، دنتسه هکردم یوق زا یخنس [3]. دراد یبتارم مه اه نیا زا مادک

دارفا کاردا: رعاشم

یعیطلا درف. تسایط زا یدرف دوجوم ره. تسایط دوجو اب؛ تسایط درف اب شرکاکورس آلک ام رعاشم، تسایط دارفا اب شرکاکورس، ام رعاشم. دنسانشیم همه آلومعم ار

عیابط کاردا: لقع

تخیر، شتخیر، تسایط درف اب امش راکورس اچک ره یلک روطهب. تسایط اب شرکاکورس، لقع اما رعاشم میوگی ام ار نیا، یعیبط تخیر هن؛ تسایط درف

یرعاشم تاکاردا یاههزوح

دراد مهمه طیحات و د ام رعاشم:

سوسحم:

لصتم سوسحم

لصفنم سوسحم

لاثم یرگی:

لصتم لاثم

لصفنم لاثم.

ینعی لصتم لاثم: دنتفگ. دراد ار هدام راثآ اما درادن یلویه یانعم هب هدام هک تسایط نیا، لاثم دق. تسایط سفن هب دن هک یاهیم لع روض؛ لایخی هوق

اذل؛تسا دُرجم و تسین یسک هب دنب هک هی توکلم تسا یروص ینعی ؟هچ ینعی لصفنم لاثم ،تسین یسک نهذ هب دنب ینعی ؛تسا لصفنم اما ،تسین یدام ینعی ،تسا لاثم دنتفگ

نی.دورب ولج ثحب هکنیا یارب مریگیم کمک احوالطصا نیمه زا .[4]دوب اوباتک رد حالطصا نیا دینک میسقت ار اه نیا لصفم دیناوتیم امش ادعب ،تسا یلک اهی دنب هتسد

تاسوسحم هزوح

دیراد تسا زاب امش مشچ یتقو ،مینیبیم ار یزیچ مینکیم سح ،میرادیب همه هک سح ملع رد دینیبیم ار یزیچ

لصفنم/لصّتم سوسحم

طسو هک ینادلگ کی .دیراد لصفنم سوسحم کی ،دیراد لصّتم سوسحم کی ،دیراد زیچ ود نآلا امش زا نوریب .تسا نادلگ نآ هک میراد لصفنم سوسحم کی ،میتسشن شرود ام هتشاڭگ قاتا نیا زا مادک ره ینعی ؛میراد لصّتم سوسحم ،میتسشن وا رود هک رفن ۷-۸ اما .درادن یطبر ام هب ،تسام نآ امش .تسین روح کی ،لصفنم سوسحم نآ زا ام تفایرد اّم ،میوریم لصفنم سوسحم نآ غارس ،ام زا امش ،مینکیم هاگن مراد تهج کی زا نم ،مینیبیم ار نادلگ فرط نیا ،نم ،دینیبیم ار نادلگ فرط سوسحم و میراد لصفنم سوسحم ،سح هلحرم رد ام سپ .تسا نشوریلیخ لاثم نیا .رگید تهج کی لصّتم

دیریگن صرف مالک کی ار نیا امش .تسا ثحب یلیخ لصفنم و لصّتم سوسحم نیا رد

لاثم هزوح

لایخ رد مییآیم

لصفنم/لصّتم لاثم

دعب دینکیم هاگن امش ار تعاس نیا دندومرف .[5]دندز هیلع هللا ناوضر رفظم موحرم هک یلاثم یتقو ،میراد لصفنم سوسحم یجراخ تعاس .دیروآیم ناتنهذ رد ار تعاس نامه ،دینیبیم ار ناتمشچ ،دیتسب ار ناتمشچ یتقو ،تسا لصّتم سوسحم نیا ،دینیبیم ار تعاس دیراد تسا زاب ناتمشچ ،تسین زاب امش مشچ رگید نآلا .لصّتم لایخ مییوگیم نیا هب ،دیرک راضح ار وا تروص شدعب نیا ؛دینکیم شراضح دیدید هک ار تعاس دیراد و تسا هتسب ناتمشچ .دینیبیم ن تعاس امش لصّتم لایخ رد اّم ؛تسین زاب امش مشچ نآلا هک تعاس زا تروص ینعی .لصّتم لایخ دوشیم ،تسا هدش داجیا

رد اما .تسین هدام ملع ،تسین سوسحم هک تسا نیا ،لصفنم لایخ ؟تسیچ لصفنم لایخ اما راثآ ،دراد گنر ،دراد لکش هک تسا یزیچ ره ،لصفنم لایخ ؛تسین مه امش سَفن هب دنب لاح نیع هب قَلعتم ،دیریگب صرف ار یکَلَم کی ینعی .درادن ار [6]یتوسان تکرح نآ و یلویه اما ،دراد ار هدام توکلم ملع

اه بابو خ عاونا

ی‌ی‌ه‌ب‌ا‌و‌خ ا‌م‌ا .ت‌س‌ا ل‌ص‌ت‌م ل‌ا‌ی‌خ ه‌ک ت‌س‌ا س‌ف‌ن ل‌ث‌م ت ،ه‌ب‌ا‌و‌خ ز‌ا ی‌ل‌ی‌خ .[7]د‌ر‌اد ی‌ع‌ا‌و‌ن‌ا م‌ه ا‌ه‌ب‌ا‌و‌خ ه‌ک ی‌ر‌و‌ط‌ن‌ی‌م‌ه ؛م‌د‌و‌ب ر‌گ‌ی‌د م‌ل‌اع ر‌دْ ا‌ع‌ق‌ا‌و ن‌م ه‌ک د‌و‌ش‌ی‌م ح‌ض‌ا‌و م‌ه ن‌ا‌ش‌د‌و‌خ ی‌ا‌ر‌ب ه‌ک د‌ن‌د‌ی‌د ا‌ه‌ن‌ا‌س‌ن‌ا .د‌ن‌ی‌ب‌ی‌م م‌ل‌اع ر‌د ی‌ز‌ی‌چ ک‌ی د‌ر‌اد ،د‌و‌ر‌ی‌م ر‌گ‌ی‌د م‌ل‌اع ر‌د م‌ح‌و‌ر ه‌ک ی‌ی‌ه‌ب‌ا‌و‌خ .م‌ی‌ن‌ز‌ی‌م ف‌ر‌ح م‌ی‌ر‌اد ا‌ج‌ن‌ی‌ا

ی‌ن‌ع‌ی ه‌ک ت‌س‌ا ل‌ص‌ف‌ن‌م ل‌ا‌ی‌خ ه‌ک ی‌ی‌ه‌ب‌ا‌و‌خ ا‌م‌ا .ت‌س‌ا ل‌ص‌ت‌م ل‌ا‌ی‌خ ،ت‌س‌ا ل‌ث‌م ت ط‌ق‌ف ه‌ک ی‌ی‌ه‌ب‌ا‌و‌خ ن‌آ ز‌ا ب‌ا‌و‌خ ر‌د ن‌م ه‌ک ی‌ق‌ل‌ت ک‌ی ،م‌ی‌ر‌اد ل‌ص‌ف‌ن‌م ل‌ی‌خ‌ت‌م ک‌ی ا‌م ا‌ج ن‌آ؟ر‌و‌ط‌چ ا‌ج‌ن‌آ .د‌و‌ر‌ی‌م ل‌ا‌ث‌م م‌ل‌اع ر‌د ح‌و‌ر .ل‌ص‌ت‌م ل‌ا‌ث‌م ،ل‌ص‌ف‌ن‌م ل‌ا‌ث‌م ؛م‌ر‌اد ر‌م‌ا و‌د ز‌ا‌ب م‌ه ا‌ج‌ن‌ا‌م‌ه ی‌ن‌ع‌ی ؛م‌ر‌اد ل‌ص‌ف‌ن‌م ل‌ا‌ث‌م

دارفا م‌ل‌اع :ل‌ا‌ث‌م م‌ل‌اع

ه‌و‌ق ر‌د ه‌ک ی‌ث‌ل‌ث‌م ا‌م‌ا ؛ت‌س‌ا ل‌ک‌ش د‌ی‌و‌گ‌ی‌م ا‌ر ث‌ل‌ث‌م ا‌م‌ش ،ت‌س‌ا د‌ر‌ف ا‌ب ا‌م ر‌ا‌ک‌و‌ر‌س ،ل‌ا‌ث‌م م‌ل‌اع ر‌د ع‌ی‌ا‌ب‌ط ا‌ب ش‌ر‌ا‌ک‌و‌ر‌س ،ل‌ا‌ی‌خ ه‌و‌ق .ت‌س‌ی‌ن ث‌ل‌ث‌م ی‌ع‌ی‌ب‌ط .ت‌س‌ا ث‌ل‌ث‌م ز‌ا ی‌د‌ر‌ف ،د‌ی‌ن‌ک‌ی‌م د‌ا‌ج‌ی‌ا ن‌ا‌ت‌د‌و‌خ .ت‌س‌ا ث‌ل‌ث‌م ز‌ا ی‌د‌ر‌ف ،د‌ی‌آ‌ی‌م ا‌م‌ش ن‌ه‌ذ ر‌د ه‌ک ث‌ل‌ث‌م ل‌ک‌ش .ت‌س‌ی‌ن

ش‌ن‌ه‌ذ ر‌د ی‌ع‌ل‌ض ه‌س ک‌ی ه‌چ ب‌ی‌ه‌ک‌ا‌ر‌د ه‌و‌ق ا‌ت ،«ث‌ل‌ث‌م» د‌ی‌و‌گ‌ی‌م و‌ا ه‌ب س‌ا‌ل‌ک ر‌د م‌ل‌ع‌م ه‌ک ی‌ا‌ه‌چ‌ب ه‌و‌ق د‌ی‌ا‌ب ل‌و‌ا .ت‌س‌و‌ا ل‌ق‌ع ن‌ی‌ع‌م ،ل‌ا‌ی‌خ ی‌ه‌و‌ق ی‌ن‌ع‌ی .د‌ن‌ک ر‌و‌ص‌ت ا‌ر د‌ا‌ت‌س‌ا ف‌ر‌ح‌ا‌ل‌ص‌ا د‌ن‌ا‌و‌ت‌ی‌ن‌م د‌ش‌ک‌ن ه‌چ‌ب ن‌ی‌ا .م‌ه‌د‌ب ق‌ی‌ب‌ط‌ت ا‌ر ن‌ی‌ا ن‌م ا‌ت و‌گ‌ب ا‌ل‌ا‌ح !م‌ل‌ع‌م ی‌ا‌ق‌آ د‌ی‌و‌گ‌ب د‌ع‌ب د‌ش‌ک‌ب ث‌ل‌ث‌م ک‌ی ،ه‌چ‌ب ل‌ا‌ی‌خ ه‌چ‌ب ن‌ی‌م‌ه ؛د‌م‌ه‌ف‌ب ا‌ر د‌ا‌ت‌س‌ا ف‌ر‌ح ا‌ت د‌ش‌ک‌ب ث‌ل‌ث‌م ک‌ی م‌ا‌د‌م و‌ا ل‌ا‌ی‌خ ه‌و‌ق د‌ی‌ا‌ب ت‌س‌ا ی‌ن‌ا‌ت‌س‌ب‌د ی‌ت‌ق‌و ر‌ا‌ب ۳۰۰ و‌ا د‌ا‌ت‌س‌ا د‌ن‌ی‌ب‌ی‌م ،د‌ی‌آ‌ی‌م ن‌و‌ر‌ی‌ب ،ه‌ذ‌ر ف‌ر‌ح ش‌ی‌ا‌ر‌ب ی‌ض‌ا‌ی‌ر د‌ا‌ت‌س‌ا ت‌ع‌ا‌س ک‌ی ،د‌و‌ر‌ی‌م ه‌ا‌گ‌ش‌ن‌اد ن‌و‌چ ؟ا‌ر‌چ .د‌ی‌ش‌ک‌ن ا‌ر ث‌ل‌ث‌م و‌ا ل‌ا‌ی‌خ ه‌و‌ق ر‌ا‌ب ک‌ی د‌ن‌ی‌ب‌ی‌م د‌د‌ر‌گ‌ی‌م‌ر‌ب ش‌د‌و‌خ ه‌ب ی‌ت‌ق‌و ا‌م‌ا ،ت‌ف‌گ ث‌ل‌ث‌م ا‌ل‌ا‌ح ا‌م‌ا ؛د‌ر‌ک ی‌م ک‌م‌ک ا‌ر و‌ا د‌ی‌ا‌ب ل‌ا‌ی‌خ ه‌و‌ق .د‌و‌ب ف‌ی‌ع‌ض ث‌ل‌ث‌م ی‌ن‌ع‌م ک‌ر‌د ر‌د و‌ا ی‌ن‌اع‌م ک‌ر‌د ه‌و‌ق‌ا‌ل‌ب‌ق ی‌ن‌ع‌م ،ث‌ل‌ث‌م د‌ی‌و‌گ‌ی‌م د‌ا‌ت‌س‌ا .ث‌ل‌ث‌م ی‌ن‌ع‌م ر‌اض‌ح‌ا ر‌د د‌ن‌ک ک‌م‌ک ا‌ر و‌ا ل‌ا‌ی‌خ ه‌و‌ق د‌ر‌اد‌ن ی‌ز‌ا‌ی‌ن ،ه‌د‌ش ی‌و‌ق

[8]د‌ر‌اد‌ن م‌ه ی‌ل‌ک‌ش‌م چ‌ی‌ه ،د‌م‌ه‌ف‌ی‌م م‌ه ا‌ر و‌ا

ل‌ق‌ع ه‌ز‌و‌ح

ت‌س‌ا ع‌ی‌ا‌ب‌ط ا‌ب ،ت‌س‌ا ت‌ا‌ی‌ل‌ک ا‌ب ش‌ر‌ا‌ک‌و‌ر‌س ل‌ق‌ع .ل‌ق‌ع ش‌د‌ع‌ب ا‌م‌ا .ر‌ع‌ا‌ش‌م ی‌ا‌ر‌ب ن‌ی‌ا

ل‌ص‌ف‌ن‌م /ل‌ص‌ت‌م ل‌و‌ق‌ع‌م

ن‌ه‌ذ ر‌د ا‌ر ا‌ه‌ن‌ی‌ا ا‌م ه‌ک ت‌س‌ا ن‌ی‌ا ،ر‌ن‌ه .ل‌ص‌ت‌م ل‌و‌ق‌ع‌م ک‌ی ،م‌ی‌ر‌اد ل‌ص‌ف‌ن‌م ل‌و‌ق‌ع‌م ک‌ی ا‌م ،ل‌ق‌ع ی‌اض‌ف ر‌د .د‌ن‌ی‌ب‌ب ه‌م‌ه م‌ش‌چ ه‌ک م‌ی‌ن‌ک ا‌د‌ج ر‌گ‌ی‌د‌م‌ه ز‌ا ا‌ب‌ی‌ز ی‌ا‌ه‌ل‌ا‌ث‌م ا‌ب ن‌ا‌م‌د‌و‌خ

ل‌ا‌ث‌م ق‌ی‌ق‌د ی‌ت‌ق‌و ا‌م‌ا .د‌ی‌آ‌ی‌م ن‌ا‌ش‌ن‌ه‌ذ ر‌د ت‌ع‌ا‌س ه‌ک د‌ن‌ر‌اد‌ن ه‌ج‌و‌ت‌ا‌ل‌ص‌ا م‌د‌ر‌م ع‌و‌ن د‌ی‌ن‌ی‌ب‌ب ن‌آ‌ل‌ا ا‌ب ،ر‌و‌ا‌ی‌ب ت‌ن‌ه‌ذ ر‌د ا‌ر ش‌ت‌ر‌و‌ص ،د‌ن‌ب‌ب ا‌ر ت‌م‌ش‌چ د‌ع‌ب ،ن‌ک ز‌ا‌ب ت‌ع‌ا‌س ه‌ب ا‌ر ت‌م‌ش‌چ د‌ی‌و‌گ‌ی‌م ،د‌ی‌ن‌ز‌ی‌م ن‌ی‌م‌ه م‌ی‌ه‌ا‌و‌خ‌ی‌م ا‌م م‌ه ن‌آ‌ل‌ا .د‌ش ز‌ا‌ح‌ن‌م د‌و‌ب‌ن ز‌ا‌ح‌ن‌م ا‌م‌ا ،د‌و‌ب و‌ا ن‌ه‌ذ ر‌دْ ا‌ل‌ب‌ق ه‌ک ی‌ز‌ی‌چ ،ن‌د‌ر ل‌ا‌ث‌م ن‌ی‌م‌ه .د‌و‌ش‌ب ر‌ا‌ک

«ن‌ا‌گ‌م‌ه ه‌ب ت‌ا‌د‌ر‌ج‌م ه‌ئ‌ا‌ر‌ا ی‌ا‌ر‌ب ی‌ر‌ا‌ز‌ب‌ا ؛ن‌ا‌و‌ر ل‌ا‌ؤ‌س ،ق‌ی‌ق‌د ل‌ا‌ث‌م» ه‌ل‌ا‌ق‌م ز‌ا ی‌ش‌ر‌ب [1]

س‌ی‌ق ن‌بْ ا‌عْا‌غْ لَـبْ ل‌ا‌قْ س‌ا‌و‌حْ ل‌ا‌رْ ع‌ا‌شْ م‌ل‌ا‌و [2]

(۶۹۹:ص، 2ج، ح‌ا‌ص‌ل‌ا) ن‌ا‌ن‌ی‌ع وُغْ م‌سْ ه‌لْ ل‌ی‌ب‌س‌ل‌ا ی‌دَّه‌ی ---- هُغْ ا‌شْ مْ ه‌یْ فْ عْ ف‌ت‌رْ مْ س‌أ‌ر‌ل‌ا و (۳۳۱ ص ؛ ع‌ا‌ل‌ب‌ل‌ا س‌ا‌س‌أ) س‌ا‌و‌حْ ل‌ا‌ی‌ه و ر‌ع‌ا‌ش‌م ل‌ا‌ی‌کْ د‌و‌ه و

پقارشای طهر و ، نیّی نوطالفا و نیّی سر و غا ثیف ّی قاور زای موق : دیامرف یم نیچ زین دامادریم
تسا سوسرحملاع هک - تداهشملاع و - لوقعملاع هک - بیغملاع ّی نایم طسوت ملامع ، نیّی ملامسا
و خزربملاع و حابشاملاع و فاضم تداهشملاع و لاثملاع و ایلقروه ار نآو ؛ دنا د رک تابثا -
و تاوذج) . لصّتم لایخ ار یناسن لایخ و ؛ دنا د یمان لصفنم لایخ و تقیقح ضرا و نمات میلقا
(۶۲ : ح ف ص ، تیقاوم)

اذه ی ف ديقم لاثم هلوالا لوقعم واسوسحم دوجوم نم ام و :تسا هدمآ نین چ زین هنونکم تاملک رد ام هنمف ،رېغصلال یناسنالال ملالاعلال یف لایخالل ةلزنمب رېبکلال ملالعال یف وهف ، یخزربال ملالعال و ،کلذل یلع فقوتی الام هنم و ، لصتمل لایخالل یمسی و ةیغامدلایوقلال یلع هکاردا فقوتی (٧٠: هحفص ،ةفرعملال و ةمکحلل لهأ مولعل نم ةنونکم تاملک) لصتمل لایخالل یمسی

ةلالعتمل ةمکحلل ٨٩: هحفص ،ةلالمکلال مولعلل رارسأ یف ةهلإلال رهاطملال :دینبب روط نینمه تایهال رب نیهالاتملا ردص هقیلعت و حرش و ٣٠٢: هحفص ١، دلج ،ةعبرألال ةیلقعل رافسألال یف :هحفص ،نافرعل راونا و ٢٧٢: هحفص ٢، دلج ،بولقلال بوبحم و ٥٩٠: هحفص ١، دلج ،(اردصالم) افش ٢٣١-٤١٠: هحفص ،متتخملال و حتتفملال یف مکحلل رارسأ و ٢٣١

یارب یرازبا ؛ناور لاؤس ،قیقد لاثم» هلاقم ٢ هرامش تسویپ هب دراوم نیا یلیصفت هعلاطم یارب دیامرف هعجارم «**ناگمه هب تادرجم هئارا**

وحن یضم امیف کل انبرق دق وحن و ؟تاکارداللا هذه ناسنالل لصحت وحن یأ یلع لآست دق و [5] قبطت مٹ کمامأ ءیش یلا رظنت نا کفلکن حیضوتلا ةدایزل و ،ءیشلا ضعب تاکارداللا هذه لوصح و ،هیل رظنت نینیعلل حوتفم لازت ال کنأ کسفن یف دجتسف ،وحن کسفن اهجوم کینیع کسفن نم سحتسف ،اهوحن کسفن اهجوم کینذا تددس مٹ - الثم - ةعاسلا تاقد تعمس اذا کلذل (١٤ص،قطنملال).کساوح لک یف اذکه و ...اهعمست لازت ال کنأ

(١٦٨٠ص،ج٢،مولعلاو نونفلال تاحالطصا فاشک)ایندلا یأ ةداهشلال ملالاع یلع قلطت و [6]

عوجر رد هغلالم ،توبات .تنطلس و تیکلم رد هغلالم ،توکلم.تسا هغلالم دیم هغیص ،تولّع نالوج هدوب دب یلیخ تولاج.تسا هدوب دنلب یلیخ شذق تولاط.درادن ایند هب تشگزاب رگید هک (داتسا تادافا زا).تسا نایغط رد هغلالم ،توغا.تسا سان رد هغلالم توسان. تسا هتشاد

دبع یبأ نع فلخ یبأ نب دعس نع ریمع یبأ نبأ نع هبأ نع میهاربإ نب یلع نع ،یفاکلا [7] .مالحأ ثاغضأ و ناطیشلال نم ریذحت و نمؤملل هللا نم ةراشب :هوج و ةثالث یلع ایؤرلا :لاق ع هللا (١٨٠ص ؛ ٥٨ج ؛ (تورپ - ط) راوناألا راحب)

نب یسوم نع ثعشألا نب دمحم نب دمحم نع دمحأ نب لهس نع ،هیوباب نب یلعل ةرصبتلا باتک نم یرشب ةثالث ایؤرلا ص هللا لوسر لاق لاق ع هئابأ نع هبأ نع رفعج نب یسوم نب لیعامسإ نم ایؤرلا ص لاق و همانم یف هاریف هسفن ناسنإلا هب ثدح یذلا و ناطیشلال نم نینحت و هللا (١٩١ ص: نامه) .ناطیشلال نم ملحلل و هللا

و اهريبعث و ایؤرلا ةقیقح ناونع اب ار یباب،راوناألا راحب (تورپ عبط) ٥٨ دلج رد یسلجم موحرم (هحفص زا باب عورش).تسا هداد صاصتخا ثحب نیا هب ةبذاکلا ةلع و اهتلل و ةقداصل ایؤرلا لصف و امکح لاوقا نایب هب نینب و لیصفت شخب رد،فلتخم ثیداج رکذ زا سپ ناشیا (تسا ١٥١) هفرعمل داشرلا جهنم باتک رد نینچ مه (١٩٥ ص) دزادرب یم نأ عاونا و باوخ لیلحت رد ناملاع رگید یف دهاشی ام یللاثملال ملالاعلال دوجو یلع دهاوشلال ةلمج نم :دراد دوجو ناونع نیا اب یباب زین دابعلا (١١٦ ص،ج٣،داشرلا جهنم)موللا

تعیبط اب لاثم ملالاع هطبار نآ رد هک دمآ دهاوخ یبللاطم لصفنم لاثم ملالاع لیلحت رد و همادا رد [8] .دوب دهاوخ ثحابم نیا هلمکت و تسا هدش نینب

مولع رد تاتبات (۲) همدقم

یضایر هزوح رد مه [1] کیزیف هزوح رد مه، هدهش هدرتسگ رایسب مه هزورما هک میراد ییاهزیچ کی ام
میراد تبات، ات ۲۰۰-۳۰۰ یالاب دیش. مولع ریاس رد مه و [2]

یضایر یاه تبات

دنتسه هتسد دنج مه یضایر یاهتبات

۱. باسح ملع رد تاتبات

دنتسه باسح یارب هک ییاهتبات

۲. یسدنه تاتبات

دنتسه هسدنه یارب هک ییاهتبات

ام دوصقم یلیخ تبات دوخ. مینک غورش، دندرد یسدنه هغبص هک یضایر یاهتبات زا میه اوخیم نآل
رایسب؟ دنتسه ییاهزیچ هچ یسدنه یاهتبات. دنکیم کی دزن، ریبک و ریغص زا، رشپ نهذ هب ار
دنفلتخم.

رییغت نامز لوط رد و تسا تبات ناهج مامت رد هک تسا **یکیزیف تیمک** کی، **یکیزیف تبات** [1]
نامه یاراد یضایر یاهتبات اریز دشاب قرف یاراد **یضایر تبات** اب تسا نکمم تبات نیا. دنکیم ن
رد یرایسب **یکیزیف یاهتبات**. تسا ینعم یب اه نآ رد **یکیزیف یاهسایقم** اما دنتسه یددع شزرا
کنالپ تبات، (G) **شنارگ تبات**، آرخ رد (C) **رون تعرس** اهتبات نیا نیرتیلصا زا. دراد دوجو شناد
دنتسه (e) **نورتکلا راب** و رفص نولیسپا (0?) کیرتکلا تبات، (kB) **نمزلوب تبات** (h)،
(ایدپ یکیوتیاس)

تایضایر زا یفلتخم یاهتمسق رد اهتبات. تسا **یقیقح** آلومعم و صاخ **یددع** یضایر تبات [2]
دندنام اهتبات یخرب. دنوشیم رهاظ ... و **لارگتنا** و **لیسنارفید باسح**، **دادعا هیرطن**، **هسدنه** دندنام
یاهتبات. دندراد رارق اهنادیضایر هجوت دروم ناشیخیرات هنیمز و اتکی یاهیگریو یارب e ای **پ ددع**
یدایز یاهشالت اه نآ رادقم هب ساجم یارب و دناهتفرگ رارق هغلطم دروم اهلاس یارب رتهدهش هتخانمش
(نامه). تساهتفرگ تروص

ماسقا و تیاهن یب (۳) همدقم نآ

تیاهن یب ماسقا

میراد، یباسح و تسرد تیاهن یب عون و د ام

۱. گرزب رایسب تیاهن یب

[1] گرزب رایسب یاه تیاهن یب؛ یشیزفا نیعتم یاه تیاهن یب

۲. کچوک رایسب تیاهن یب

[2] کچوک رایسب یاه تیاهن یب؛ یشهاک نیعتم یاه تیاهن یب

یویوسرا هاگتسد رد اه تیاهن یب

تیاهن یب اب ار کچوک تیاهن یب هچ و گرزب تیاهن یب هچ، اه تیاهن یب مامت، ووسرا نامز را
دندرک یم لح ووقلاب

فقی ال: گرزب رایسب تیاهن یب

فقی ال: دنتفگ یم ار گرزب تیاهن یب

ووقلاب: کچوک رایسب تیاهن یب

یانبم نوچ میتسه سونام یلیخ اتود نیا اب مه ام. ووقلاب: دنتفگ یم ار کچوک تیاهن یب
راک و یفقی ال تیاهن یب هب دنکیم عناق ار شدوخ ناسنا. تسایوسرا آلومعم مه ام یاهباتک
[3] دوشیم مامت

هزورما یلاع تایضایر رد اه تیاهن یب

شتحابم و هدرک تفرشیپ الماک [4] زیلانآ و یلاع تایضایر هک الاح ات لبق لاس ۲۰۰ دودج را ام
هدش دیشروخ لثم رشب یارب زورما

لعفلاب تیهانی

میوگب مناوت یم. تسایرمالا سفن لعفلاب تیهانی یب، کچوک تیهانی یب رد هک تسایر حضاو یولج و مرادگیم تتشم رد ار لعفلاب تیهانی یب، ایب دیوگیم. تشم ردتیهانی یب، مسجم تیهانی یب؟! هآوخیم نیا زارتاب!؛ مروآیم تمشچ

نیا مه اما، میتشگ ناهج رد رادی نعم ددع نیرتگرزب لابند هب اریخا ام، گن بگیب شرارگ هب [1] یریگتخس اب ار تیهانی یب انادیضایر. دنشاب درخ رایسب تیهانی یب اب هسیاقم رد دیاب ره تیهانی یب: داد میهآوخ رارق رطن دم ار یرتجیار و رتعیسو فیرت ام اما. دننک یم فیرت ییالاب هب و مینکن دودحم ار نامنهذ دیراذگب الاح بخ. تسین یهانتم ای دودحم هک دوش یم لماش ار یددع. میزادرپب تیهانی یب تایئج

تیهانی یب زاغآ

ک مینک ادیپ یضایر رطنم زا نآ فیرت یارب یهار ادتبا رد دیاب، تیهانی یب رابرد تبحص یارب رد و دوش یم هتخاننش ناتساب نایانوی اب تیهانی یب موهفم هچرگا. تسین یاهداس راک هتبالا ۱۸۰۰ هه رخاوات تیهانی یب اما، تسایر هدش طاحل ستینبیل دیرفتوگ و نتوین کازی آتابساحم یب و هدرتسگ موهفم کی افرض تیهانی یب، نآ زا لبق. دوب هدش فیرت عماج تروص هب یدالیم هتشاد ندیمهف شررا هک یزیچ ه، صاخ یضایر تایلمع اب یرنه رثا کی دننام رتشیب؛ دوب لکش و دنیاشوخان یموهفم ناوئع تیهانی یب زا مهزبون نرق رد یدایز انادیضایر، تقیقح رد. دشاب، تلواح نیرتهب رد. درادن یدج یضایر شحابم رد یهاگیاج چه هک دنتشاد رواب و دندرک یم دای مهبم نومضم نیمه رد. دوش هتشاگ شحب هب هفسالف نایم رد تسناوتیم هک دوب یعووضوم تیهانی یب رد هک وا. درک رشتنم ۱۸۷۴ لاس رد ار تیهانی یب دوجو زا دهآوش نیتسخن «روتناک جروج» هک دوب هک داد هئارا زیگنارب شحب و زیگناتفگش یدهآوش، دوب هدش گرزب ناملا رد و هدمآ یند هب هیسور دوجو یددعتم یاهتیهانی یب هک دومن صخشیم یتح هکلب، درک فیرت ار تیهانی یب تیهام اهنت هن نیا درک هجوت لباق رایسب ار درواتسد نیا هچنآ. دندوب یرگیذ زا رتگرزب اهتیهانی یب یخرب و دراد هب هک دوب هدرآوآ تسدب یضایر زا فرصمیب رهاظ هب و یناتساب هآاش کی زا ار دهآوش لک وا هک دوب. دش روهشم «اههعومجم» هیرطن.

اههعومجم هیرطن

نیرتیوق زا یکی ناوئع اما، دیآ یم رطن هب هداس یروآهذخ زلط هب (Set Theory) هعومجم هیرطن ک درک وحتسج وطسرا یاهراک رد ناوت یم ار نآ یساسا دیا. دوش یم هتخاننش نردم یضایر رد اهرابا یم ار هرازگ نیا دوخ هتبالا. نیمه. دنوش یدنبهورگ ییاههعومجم رد دنناوت یم دادعا: دراد یم نایب 1، 2، دادعا دیناوت یم. درک یدنبهورگ ییاههعومجم رد ناوت یم ار ایشا: دروآ رد هصالخ تروص هب ناوت فرح دیناوت یم یتح. دینک یرادگمان «فلا» هعومجم ار نآ و دیهدب رارق {1، 2، 3، 4} هعومجم رد ار 3 و 4 نامر، یهام چیودناس، «د» هعومجم رد ار نوتپن هرایس و یدراه ساموت نامر، یهام چیودناس، «د» دیماب «ب» هعومجم ار نآ و دیهد رارق {نوتپن هرایس و یدراه ساموت

روطنیا، دهذب رارق ریثات تحت ار امش هک تسین یزیچ هیرطن نیا دینک یم رکف دبال بخ یاشفیا یاتسار رد گرزب شرگن نآ اب ماگ دنچ طقف ام هک تسایر نیا هجوت بللاج هتکن اما؟ تسین فیصوت الاب رد هک ار یاههعومجم ود نآ امش مینک ضرف دیراذگب الاح. میراد هلصاف تیهانی یب بللاق رد رگا؟ هعومجم ای فلا هعومجم، تسایر رتگرزب کی مادک. دینک یم هسیاقم مه اب، میدرک یم روطچ، لاثم یارب؛ دسرب رطن ینعم یب فیلکت کی دیش، دینک رکف نآ هرابرد یدرف تارابع هب هک تسین نیا یدیلک هتکن، اچنیا رد؟ دینک هسیاقم ۳ ددع اب ار یدراه ساموت نامر دیناوت

هعومجم ود ره رد ترابع راهچ نوچ .دینک هجوت تارابع دادعت هب دیاب هکلب ،دینک هاگن صاخ تارابع .دنراد یناسکی هزادنا اهنآ ،دراد دوجو

یگداس هب امش رثکا منزیم سدح ؟دراد دوجو هعومجم ود ره رد ترابع راهچ هک میدرک طابنتسا روطچ مینک ضرف دیراذگب اما .دیاهدرک هسیاقم ار اهنآ سپس و هدرمش ار هعومجم ره رد دوجوم تارابع دادعت یم روطچ تروص نیا رد .دیدیوبن دلب ار شرامش هون و دیتسناد یمن دادعا هرابرد یزیچ چه امش اما ،دیآ یم رظن هب بیرغ و بیجع یردق لاوس نیا بخ ؟دینک هسیاقم ار هعومجم ود دیتسناتو زا ادج لماک روط هب دناوت یم هک تسا نیا دنک یم یوق و بلالاج ار هعومجم هی رظن هچنآ زا یشخب شرامش رب هیکت نودب اههعومجم هسیاقم یارب یهار دنمزانی ام ینعی ؛دشاب تایضای رگیدی مامت .میتسه

یم اهنآ هسیاقم نانچمه ،دراد دوجو هعومجم ود نآ زا کی ره رد ترابع دنچ دیتسناد یمن الصا رگایتح «ب» هعومجم رد یترابع اب و دینک هاگن «فلا» هعومجم هب دیاب طقف .دشاب یاهداس راک دناوت یاههعومجم رد یترابع چه رگیدی هک دیهد همادا ییاجنآ ات ار دنیارف نیا دیاب امش .دیهد قیبطت چیودناس» اب ار ۲ ،«د» اب ار ۱ دیناوت یم ،تسار هب پچ زا نتفر اب .دشاب هدنامن یقاب ب و فلا نتسناد هب زاین نودب .دینک تفج «نوتپن هرایس» اب ار ۴ و «یدراه ساموت» نامر اب ار ۳ ،«یهام نیا .دنراد یناسکی هزادنا هعومجم ود هک میناد یم ،دراد دوجو هعومجم ره رد ترابع دنچ هکنیا قیقدهب زاین نودب ات دهد یم ام هب ار هزاجا نیا و دوش یم هتخاننش «کی هب کی رطانت» ناونع اب لماع نآ هک دینیبب دیناوت یم الامتخا .میزادربپ اهنآ هسیاقم هب اههعومجم رد دوجوم تارابع ندرمش یمن هک میدرک یم دومناو طقف ،نونکات .درب یم تیهان یب رد هئاتسآ هب ار ام هنوگچ رخآ شخب یلاثم ؟دوش یم هچ ،مینک تسرد تیهان یب تارابع اب یاههعومجم رگا اما ،میرامشپ راهچ ات میناوت حیحص دادعا ناشهمه و دشاب یم یعیبط دادعا یواح هعومجم کی هک تسا نیا دراد دوجو میدق زا هک دوش یم غورش رفص اب هک دنتسه یفنمریغ

رفص فلا یضایر موهفم

کی مادک الاح .تسا هتفای لیکشت یعیبط دادعا زایلک روط هب هک میراد یاههعومجم ،رفص فلا رد ،مینزیم فرح یهانتتم دادعا نیرتگرزب هرابرد یتقو ؟+۱ رفص فلا ای رفص فلا ،تسا رتگرزب یددع هب ار ۱ دیناوت یم هراومه ،بوخ لیلد اب .دهد یم ناشن ار دوخ هراومه «۱ هفاضاب» موهفم زاسراک مه رفص فلا صوصخ رد نیا ایآ اما .دیروآ تسدب رتگرزب یتح یزیچ و هدرک هفاضایهانتتم ،عیبط دادعا هعومجم هب و میریگب ضرق نامدوخ هعومجم زا ار «یهام چیودناس» دیراذگب ،بخ ؟تسا .میراد «۱ هفاضاب رفص فلا» تارابع اب یاههعومجم الاح بخ ؛مینک هفاضاب

چیودناس .تسا کی هب کی رطانت زا هدافتسا ،هعومجم ود نیا هسیاقم هار اهنت ،دش رکذ هک روطنامه یاههعومجم ،«ت» هعومجم اما ،مینک یم یراذگمان «پ» هعومجم و میهد یم رارق هعومجم کی زاغآ رد ار یهام {۰، ۱، ۲، ۳، ۴ ...} ،یهام چیودناس} زا تسترابع «پ» هعومجم سپ .دوب دهاوخ یعیبط دادعا زا درادنا تسا ۲، اب ار ۱، اب ار رفص ،رفص اب ار یهام چیودناس ام {۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ ...} زا تسترابع «ت» هعومجم اما دراد دوجو هعومجم ود ره رد تیهان یب تارابع زونه .داد میهوخ قیبطت ... و ۵ اب ار ۴ و ۴ اب ار ۳، ۳ اب ار ۲ هرهب کی هب کی رطانت زا میراد تسود هک اچنآ ات ،میروایب مک یترابع هکنیا نودب میناوت یم و دنتسه ربارب و ناسکی اقیقد یهام چیودناس هفاضاب رفص فلا و رفص فلا ینعی .میربب

ماگنه رد ار روهشم هلمج نیا روتناک گروئگ .تسا میلس لقع زا رود و بیجع اعقاو هجیتن کی نیا و «.مینک یمن شرواب یلو ،مینب یم ار نآ» :دروآ نابز هب تیهان یب یروام یضایر نوماریپ ثحب ،تسا رتگرزب هعومجم مادک ؛دوش یم حرطم لاوس کی اچنیا رد .دوش یم رتبیجع مه نیا زا هلئسم یم ام هب یهانتتم هاگدید کی ؟دنا یعیبط نآ دادعا یمامت هک یاههعومجم ای جوز یعیبط دادعا هعومجم یم صخشم کی هب کی رطانت اما ،دشاب جوز دادعا همه ربارب ود دیاب درف و جوز دادعا همه هک دیوگ برض ۲ هب ار تیهان یب یتقو .دنتسه ربارب ود نآ ،تسا راک رد هعومجم هی رظن ینامز ات هک دنک

دی تسه وربور تیاهن ی ب اب زونه ،دینک یم

ی طیارش هچ یقطنم امامت دادعا اب یاهوعومجم دروم رد بخ .مینک حرطم ار یدج شلاچ کی دیهد هزاجا الاح هرابرد ام .دنوش نایب حیحص ددع ود زا یرسک ناونعب دنناوت یم هک یدادعا مامت ینعی ؟تسا مکاح ... { گرزب تیاهن ی ب هوعومجم هک مینز یم فرح { ۱/۱ ، ۲/۱ ، ۳/۱ ، ۴/۱ ، ۵/۱ ، ... } گرزب تیاهن ی ب هوعومجم هوعومجم نآ زا سپ هریغ و { ۱/۳ ، ۲/۳ ، ۳/۳ ، ۴/۳ ، ۵/۳ ، ... } گرزب تیاهن ی ب هوعومجم و { ۱/۲ ، ۲/۲ ، ۳/۲ ، ۴/۲ ، ۵/۲ ، ... } مینز یم فرح تیاهن ی ب یاهوعومجم زا تیاهن ی ب یرادقم دروم رد ام .دنراد دوجو

ه ب طقف دیاب ،دنک رتکیدزن رفص فلا زا یرتگزر ب تیاهن ی ب ددع ه ب ار ام یزیچ دشاب رارق رگ همه و یعیبط دادعا همه نایم ار کی ه ب کی رطانت میناوت یم ؟تسین روط نیا ،درک لمع قوف هویش زونه یلو .دنک یمن تیافک نانچمه اما ،دشاب رسک تروص ۱ هک یروط ه ب ،میهد ماجنا یقطنم دادعا ناوت یم روطچ میهد ناشن هکنیا یارب .داد لیکشت هوعومجم ود نایم کی ه ب کی رطانت کی ناوت یم ۱ نآ رد هک ار یقطنم دادعا یمامت دیراذگب .مینک تسرد یاهداس لودج دیاب ،داد ماجنا یراک نینچ مود فیدر رد رسک تروص ناونع ه ب ۲ اب یقطنم دادعا همه ،میهد رارق لوا فیدر رد ،تسا رسک تروص :میشاب هتشاد یرامش یب یاهفیدر و اهنوتس ات میهد ماجنا ینامز ات ار راک نیا و میهد رارق

۱/۱ ، ۱/۲ ، ۱/۳ ، ۱/۴ ، ۱/۵ ...

۲/۱ ، ۲/۲ ، ۲/۳ ، ۲/۴ ، ۲/۵ ...

۳/۱ ، ۳/۲ ، ۳/۳ ، ۳/۴ ، ۳/۵ ...

۴/۱ ، ۴/۲ ، ۴/۳ ، ۴/۴ ، ۴/۵ ...

۵/۱ ، ۵/۲ ، ۵/۳ ، ۵/۴ ، ۵/۵ ...

...

تیاهن ی ب لودج کی نیراغآ یاهشخب دهاش اچنیا رد اما ،دسر یمن رطن ه ب بللاج هک میناد یم بخ ره رد میاهتسناوت ام هک تیعقاو نیا .دش دنهواخ نایمان اچنیا رد نکمم یقطنم دادعا همه و میتسه دیراذگب اما ،تسا ریذپناکما کی ه ب کی رطانت هک دراد یم مالعا ،میزاسب ار لودج نیا تروص قیبطت ۱/۱ اب ار ۰ لوا یعیبط ددع ،ادتبا رد .داد ماجنا ار راک نیا ناوت یم روطچ اقیقد مینیب ه ب بروم تروص ه ب الاح .دیهد قیبطت ۱/۲ اب ار ۱ و دیورب نوتس نییاب تمسق ه ب ،دعب .دیهد قیبطت ۱/۳ اب ار ۳ و دیرگزاب لوا نوتس ه ب ،سپس .دیهد قیبطت ۲/۱ اب ار ۲ و دیورب الاب ار راک نیا میناوت یم .دنک یم ادیپ تقباطم ۳/۱ اب ۵ و ۲/۲ اب ۴ ،بروم تروص ه ب تکرع تروص رد یعیبط دادعا رد ام تکرع تعرس هک تیعقاو نیا .داد ماجنا تیاهن ی ب روط ه ب هوعومجم ود ره یارب شیارآ یارب هار هک تسا نیا دراد تیمها هچنآ .درادن تیمها ،تسا یقطنم دادعا زا رت عیرس رایسب **رب رصتخم یدمآرد** هلاقم ،گن ب گیب تیاس).میهدرک ادیپ تیاهن ی ب هوعومجم کی رد یقطنم دادعا **(تیاهن ی ب موهفم**

کیدزن رفص ه ب یدرادناتسا **یقیقح ددع** ره زا شیب هک دنتسه ییاهتیمک ،اهکچوک تیاهن ی ب [2] ددع یاهمتسیس رد یلو دنرادن دوجو لومعم یقیقح دادعا هوعومجم رد دادعا نیا .دنتسین رفص یلو دنا (ایدپ یکیو تیاس).دراد دوجو **یقیقحربا دادعا** و لائروس دادعا لثم رگیدی

لوغشم دوخ ه ب ار ناناد یضایر نهذ رود یاه هتشدگ زا ،تیاهن ی ب زیگنا تفگش موهفم هچخیرات ناتساب دنه ندمت رد راب نیتسخن یارب تیاهن ی ب موهفم هک دندقتعم یخرب دنچ ره .دوب هدرک

ه ب تایضایر هصرع رد تیاهن یب دروم رد یدج راک نی تسخن هک تفگ ناوت یم اما ،تسا هدش حرطم "روهشم باتک رد سدیلقا ،ددرگ یم زاب لوا دادعا یور رب سدیلقا تاقیقحت و ناتساب نانوی نارود هک دنک یم هراشا نآ هب ینمض روط هب اما ،درب یمن تیاهن یب زا یماناً امیق تسم دنچ ره دوح "لوصا زا سپ . "تسا رتگرزب مه لوا دادعا زا یضورفم دادعت ره برض لصاح زا ،لوا ددع نیرتگرزب "دامن ماجنارس ات تفای همادا نانچمه ناناد یضایر ریاس طسوت تیاهن یب دروم رد شهوژپ ،سدیلقا رد شهوژپ ،یدیج رصع زاغآ اب .تشاذگ تایضایر هصرع هب اپ زیمرارسا موهفم نبا دامن ناونع هب ؟ "نتوین کازیا " و "زتینبیال ملهلی و دیرفتاگ " نارود نیا رد .تفای همادا نانچمه تیاهن یب دروم هدرپ تایضایر هصرع رد "کچوک تیاهن یب "مان هب یدیج موهفم دوجو زا راب نی تسخن یارب تبثم یددع ،تسا هدش قتشتم تیاهن یب موهفم نامه زا الممع هک کچوک تیاهن یب .دنتشادرب رسپ هارمه هب "تیاهن یب "بیترت نیدب .تسا رتکچوک یرگید ضرورفم تبثم ددع ره زا هک تسا باسح "مان هب تایضایر زا یعیذب هصرع یاه هیاپ ،کچوک تیاهن یب ینعی دوح کچوک یومع نیرتمهم هب الممع تیاهن یب هک دوب هنوگ نبا و دنداد لکش ار (ناباسح) "لارگتنا و لیسنارفید (تیاهن یب رارسا و روتناک هلاقم ،گنپ گیب تیاس).دش لیدبت دیدج یسدنهم و مولع رد موهفم

.دنا هتشاد تایضایر رد یبیشن و زارف رپ خیرات infinitesimals ای کچوک تیاهن یب یاه تیمک هب .تسا هدوب لومعم یدنه نانادیضایر نایم رد یدالیم ۱۶ ات ۱۲ نورق یط رد موهفم نیا زا هدافتسا نوچمه ینانادیضایر ،مهده نرق رد لارگتنا و لیسنارفید باسح هعسوت لحارم نیلوا ماگنه هتخاننش یریگدج دنیارف ناونع اب نونکا هک یتایلمع ماجنا لی هست و حیضوت یارب زتینبیال .دندرک یم هدافتسا اهنآ زا هنادازآ ،دوش یم

نیا هک دیسر یم رظن هب هچرگا و تفرگ یم ماجنا یمسر ریغ یا هنوگ هب میهافم نیا لامعتسا طبترم ثحابم هک دش ساسح لاح نیا اب ،دریگ یم تروص یوق یدوهش کرد کی یانبم رب لامعتسا رد اه تیمک نیا اذل .ددرگ تسردانجیاتن هب رجنم دناوت یم یتح کچوک تیاهن یب یاه تیمک اب ریغ روط هب هچرگا ،نانچمه هک دوب یلاح رد نیا و دندش بولطم ان ییاهزیچ هب لدبم نانادیضایر رظن کی هدی هک دش اعدا یتح .دنتشاد رارق ناسدنهم و نانادکیزیف هدافتسا دروم ،کی تامتسیس هچنآ .تسا دروم یب الماک ریخا یاعدا نیا .تسا ضقانت رد شدوخ اب اتاذ کچوک تیاهن یب تیمک ایوگ دادعا هعومجم نوچمه) دادعا کیسالک یاه هاگتسد هک دوب نیا دوش هتفگ تسناوت یم اتقیقح .دنتسین رفص زا ریغ یکچوک تیاهن یب رصنع یاراد ددریگ یم رارق هدافتسا دروم زیلانآ رد هک (یاه تیمک هک تفای ناوت یم یدیفم دادعا هاگتسد ایآ هک تسا هدوب حرطم ثحب نیا هراومه ؟دشاب هتشاد زین ار کچوک تیاهن یب

هک دوش هتخاس دادعا زا یهاگتسد هک دشاب هتشاد دوجو ناکما نیا دیاب هک دوب دقتعم زتینبیال نامه لاح نیع رد و درادرب رد ار کچوک رایسب یاه تیمک مه و تساگرزب رایسب یاه تیمک لماش مه ابیرقت اما .دشاب رارقرب زین هاگتسد نیا رد دراد دوجو یلومعم دادعا نیب رد هک یتابسانم ییاهشالت و دش حرطم کچوک تیاهن یب موهفم زا هدافتسا هب تبسن یدج یتاداقتنا هلصافالب دوب یکتم نآ هب ناوتب اقیمع هک یانبم رب لارگتنا و لیسنارفید باسح ات تفرگ تروص هک دروآ دیدپ اریقطنم و هناریگتخس الماک ماظن سارنشاریاو مهوزون نرق رد هخالاب .دریگ لکش تسا یسدیمشرا تیصاخ یاراد میناد یم هک یروطنامه هک (یقیقح دادعا هاگتسد هیاپ رب تدش هب نلیسپا اب)دح فیرعت ناونع تحت هزورما هک هچنآ و (درادن رفص ریغ کچوک تیاهن یب رصنع اذل و .دوب راوتسا دوش یم هتخاننش) اتلد و

یم زتینبیال هیلوا همانرب هک دراد دوجو یموهفم هک تفایرد Abraham Robinson ۱۹۶۰ ههرد اما هزورما هک هچنآ زا هدافتسا دراوم و تاراشا .دریگ تروص نآ یانبم رب یقطنم الماک روط هب دناوت لیسنارفید باسح رد صاخ هدافتسا زا تسا رتارف رایسب تسا هتفرگ مان درادناتسا ریغ زیلانآ .دوب زتینبیال رظن دم هک

للك أن كلذو؟ ألام، هنم عجز لوأىلع هتكرح لوأىف كرحتي ام مطع ىلع كرحتملا له :ردنكسإلالا ق
ههىلع كرحتيل عوضوملا عىشلا ىلع كرحتملا كرحتي أن كمي سيل هنأل نامزىف تراص امنإ كرح
عاجأ نم عجز لوأىلع الوأ كرحتي كرحتملاف، اذكه اذه اذاف؛ عىش دعب ائيش هنم عطقي هنكل، ةعقد

يلع الكرحتم ريصي كرحم لكف ،ةياهن الب رمي مطعلا يف لوألا ناك نإف .هليلع كرحتي يذلا مطعلا
ءايشألا و .ةيلوؤا ةياهن الب ارحأ الكرحتم نوكي هناف ،ام ادعب كرحتي كرحتم لك و ؛ةياهن الب ءايشأ
الب ةلصتمل ءايشألا ةمسق تناك ذإ - دب ال هناف :لوقنف ،اهتفاسم عطق ال ةياهن الب يتلا
عزجال يلع زوجت دق نوكت وأ ،لوألا عزجال يلع الوأ زوجت ال ةكرحل نوكت نأ امإ :نيرمأ دحأ نم - ةياهن
سيل هناف كلذ و .رخأتي اعزج و مدقتي اعزج لصتمل مطعلا يف نأ لبق نم وه امنا مطعلا نم لوألا
دجوي اذإ فيكف ؛اهعطقي هسفن كرحتمل نإ اهب لوقن يتلا لاجل ريغ لاجب لصتمل يف ءازجال
سيل هناف :لوقنف ؟لعفلل ريغب مأ لعفلل امنا ،لصتمل يف ارحأتم اهضعب و امدقتم ءازجال ضعب
ريغ وه امنا مطعلا نأل ،لعفلل لكلا يف هال و ،ةلصفنم هؤازج ةلصتمل ماطعألا نم ءيش
تناك ذإف .ةدحاو ةكرحل تناك ال و ،ادحاو امطع ناك امل ،لعفلل امسقنم ناك ول و ؛لعفلل امسقنم
لصتم وه يذلا لكلا يف نوكي نأ يقب دقف هيف لعفلل تبسيل لكلا يف يتلا ءازجال
نوكي و ،لعفلل ال ةوقلاب وه امنا لصتمل رخأتمل و مدقتم نوكي و ،ةوقلاب
يف عزجال اهب دجوي يتلا لاجل يلع الوأ لوألا عزجال يلع كرحتي امنا هليلع كرحتمل
هناف لبق نم اذه لعفلي امنا و .هليلع كرحتي اذإ ةهجال هذو يلعف .**ةوقلاب هيف دوجو و ،مطعلا**
اذإ كرحتمل و .لعفلل ايناث اعزج و الوأ هنم اعزج لعجي نأ ريغ نم و همسقي نأ ريغ نم هليلع كرحتي
مطعلا يف هال ام بسح يلع لئوأل ءازجال يف الكرحتم نوكي امنا مطعلا يلع ةهجال هذو يلع كرحت
ةياهنتم ريغ هناف :انلوق ينعم و .**ةوقلاب وه امنا ةياهن الب مطعلا يف اهدوجو و ،ةياهن الب**
(٢٧٨ ه:حفص ،برعلا دنع و طسرا) .لعفلل ناك اميف كلذ انعضو امنا لب ؛اهتفاسم عطق ال ،ةوقلا

دسبون يم نينچ (ريداقم رد)كچوك و (دادعا رد)گرزب ياه تياهن يب دروم رد رگيد ياج رد وا

لك زواجتي نأ نكمي ال هناف نظي دقف ةدايزلاب أم يهانتمل ريغ نوكي نأ مزل اضيأ بجاولاب و
ءيشلا هال و ،الخدامهب طاحم يلويلهال <ويهانتمل ريغ> نأ كلذ و ؛نكمي دقف ةمسقلا ام و ،رادقم
و ،ةياهن ةلقللا يلإ باهذلا يف **ددعلا** يف راص اضيأ بجاولاب و .ةروصلا وه طيحمل و يهانتمل ريغ
يلإ ام :دضلاب رملال **رادقملا** يف راص و .**ةدع لك يلع ادبأ ديزي ةرثكلا يلإ باهذلا** يف
ببسلال و .هانتم ريغ رادقم دجوي نأ نكمي الف ربكلا يلإ ام و ،**رادقم لك زواجتي دقف رخصلا**
وه امنا ددعلا و ،ريثك ال دحاو ناسنإ هناف ناسنإلا لثم - ناك دحاوؤى - مسقنم ريغ دحاو نأ كلذ يف
امنا ةثالثل و نينثال نإف ،**مسقني ال ام دنع فقن نأ بجي دقف .ام ةيمك و ةريثك داحأ**
نإف .امئاد هموت نكمي دقف ةرثكلا يلإ هباهد امأ و .دادعألا رئاس نم دحاو كلذك و ،ءامسأ ه
ريغ ددعلا <**نوكي** يف ،ةياهن الب رمي نيفصنب هفصن و ،نيفصنب رادقملا ةمسق
،ةددم ةدع لك يلع امئاد ديزي ام هنم دجوي دق هناف ريغ .**الف - لعفلل امأف ؛ ةوقلاب** >**هانتم**
كلذك و ،امئاد نوكتي رمأ هنكل ،قاب رمأ ةياهن الب ال و ،ةمسقلا هذو قرافم سيل ددعلا اذه نكل
نامزلا ددع و نامزلا .

مطعلا يف هناف ريغ ؛ةياهن الب مسقني دق لصتمل نأ كلذ و ،دضلاب اهيف رملال نإف ريذاقملا امأف
نأ نكمي رادقملا كلذب هناف ،ةوقلاب نوكي نأ نكمي ناك رادقمؤى أب هناف .هانتم ريغ نوكي سيل
يلع لصفلي نوكي نأ نكمي سيلف ،هانتم ريغ سوسحم رادقم الصأ دجوي سيل ذإف .لعفلل نوكي
١٠ :دلج ،(وطسرا) ةعيبطلا) .ءامسلا نم مطعأ وه ام نوكي س ناك دقل زاج ول كلذ نأل ،دودحم رادقم لك
(٢٦٣ ه:حفص)

ننرياس تاملك رد

عزجال و للكلا كارتشا نم مزلي ال امك و .اهلك ماسجالل ةصاخ ةمسقلا ناكمإ ةياهن ال نأ :بوجلال و
يه و ،مسجلال ةصاخ يف امهكارتشا نم مزلي ال كلذك ،رادقملا صوصخ يف امهكارتشا ةيمسجلال يف
مدع يف الكرتشا اذإ نيئيشلل نأ انمّلس .رادقملا صوصخ يف امهكارتشا ،ةمسقلا ناكمإ ةياهن ال
ريغلا امه دادعأ نوكي اميف لب ،اقلطم ال نكل و ،توافتل مدع يف الكرتشا يهانتلا
ه.هّبذكي دوجولا و فيك ،**الف ةوقلاب تناك اذإ امأ .لعفلل ةلصاخ ةياهنتمل**

تائمل ن م اهي ف ناکم االا و ؤوقلاب ةياهنلا ريغ يلا ةفعاضا تمللا فولأالا نأ ىرت الا ن م دقع لك ددع نأ عم ،اهلاثم أ ةئام تارشعلا ن م و ،اهلاثم أ ةرشع ؤوقلاب ةياهن تمللا ريغللا امل نكل ؛هيلع ةداي زلا نكمأ ددعلا يف انيه تانأ دح يأ يلا نأ انعم ب ؛ؤوقلاب هانتم ريغ ةثالثللا ةياهنلالا يف كارتشالا ن م مزلي مل ،لعفلاب ةلصاح ةياهن تمللا ريغللا فولأالا هذه نكت مل (٣٢٢: ح ف ص ١٠ دلج ،اردص الم هقىلعت) قارشالا ةمكح دادعألا يف يواستلا

اهيلع ديزي ام ضر ف نكمي و الا ددعلا ن م ةبترم دجوت ال هنأ هانعم و هانتم ب سيل ددعلا نأ سداسلا ريغ يمسي و رابتعالا عاطق ناب عطقنت ىتح ةلسلسلا فقت ال و دئازلا ىلع دزي ام ضر ف اذك و وهف هيلع ديزي ام و هانتم رادقم الا لعفلاب امئاد ةلسلسلا ن م دجوي ال و يفقيلالا يهانتملا بلسلا نود لودعلا وحن ىلع ةياهنلا ريغ يلا لعفلاب ةلسلسلا باهذ امأ و ؤوقلا يف ءيشل هيف ققحت ال و ىنعملا اذهب يهانتملا ريغللا عومجم ال و لك الف لوقعم ريغ ف يلىصحتلا (١١٣-١١٢ ص ،ةمكحل ةياهن). ايهانتم داع الا و عبرلا و ثلثلا و فصنلا ةيرسكلا بلسنلا ن م

كى نتسكش لىلحت و هىجت اى يواكاو ،تفاكاو ،(Analysis) :ىسىلگنا ه ب سلانآ ،زىلانآ [4] اهه داد لىلحت و هىجت ،زىلانآ ،رگىد ترابع ه ب .تسا نأ رتهب مهف يارب كچوك ياهشخب ه ب **عومجم** .دشاب دن اوتىم زىن رتهدىچىپ ءجىتن نتفرگ يارب

هىجت ىمىش هخاش رد هك دوشىم قالطا نأ ىسررب و هنومن هىجت ه ب زىلانآ ،**ىمىش** شنادر تىاس).دزادرپىم اهتلاحزىر و **تالامتحا** ىسررب ه ب زىلانآ ،**رامآ** و **تاىضاي** شنادر رد .ددرگىم لابند (زىلانآ لخدم ،اىدپ ىكىو

ىتاعوضوم نأ رد و دراد راکورس ىىارگمه و دح مىهافم اب هك تسا تاىضاي زا ىشخب ىضاي زىلانآ تاعوضوم نىا .دوشىم ىسررب ىربج ريغ عباوت و ىرىذپقتشم و ىرىگلارگتنا و ىگتسووىپ لثم ناوتىم ىلو دننكىم ثحب اهانآ ه ب طوبرم عباوت و طل تخم دادعا اى يقىقح دادعأ ءصرع ردأ لومعم ار اى (كىژولوپوت ياضف) «ىكىدزن» موهفم نأ رد هك ىضاي تادوجوم زا ىئاضف ره رد ار اهانآ ندر كقىقد ه ب طوبرم ياهششو ك زا ىضاي زىلانآ .درب راک ه ب دراد دوجو (كىرتم ياضف) «هلصاف» .تسا هدروأرب رس ناباسح ياهفىرعت و ىنابم

:تسا حرش نىا ه ب هخاشرىز نىدنچ ياراد ىضاي زىلانآ

ىقىقح زىلانآ

طل تخم زىلانآ

ىددع زىلانآ

ىعبات زىلانآ

كىنومراه زىلانآ

(**ىضاي زىلانآ** لخدم ،اىدپ ىكىو تىاس) درادناتسارىغ زىلانآ

طل تخم و ىقىقح عباوت زىن و طل تخم دادعا و ىقىقح دادعا اب هك تسا تاىضاي زا ياهخاش زىلانآ ىم ىرىذپ قشم و ىرىگلارگتنا ،ىگتسووىپ لىبق زا ىمىهافم ىسررب ه ب و دراد راک و رس نتوين طسوت لارگتنا و لىسنارفىد باسح عادبا اب مهدهف نرق رد زىلانآ ىخيرات رطن زا .دزادرپ

باسح لیبق را زیلان آیه لصف رس مهده و مهده نرق رد .دش یزیر هیپ ستن پال و هوسوت یدربراک یاه هنیمر رد هیروف زیلان آ، یئج تاقتشم اب لیسنارفید تالداعم ،تاریغت مهده نرق رد .دش هدافتسا یتعنص یاه هنیمر رد زیما یتقفوم روط هب انآ زا و دنتفای یناوارف .دش لیدبت تایضایر رد زیگنا رب ثحب عوضوم کی هب عبات موهفم فیعت

و لیسنارفید باسح هک دوب یسک نیلوا یشوک یاه یرس موهفم یفرعم اب یشوک مهزون نرق رد دوخ یریگ لارگتنا یروئت نامیر مهزون نرق طساوا رد .درک راوتسا یقطنم هیپ کی رب ار لارگتنا یفرعم ار دح موهفم سارنشاریاو مهزون نرق رخاوا رد ،داد هئارا تسا فورعم نامیر لارگتنا هب هک ار دایز یاه شالت اب انادیضایر نارود نیمه رد ،داد هئارا زین ار اهیرس یور رب دوخ راک جیاتن و درک .دنیمان حالصا ار نامیر لارگتنا دنتسناوت

یفرعم و فیعت ار یتربلیه یاضف لارگتنا تالداعم لح یارب تربلیه متسیب نرق لیوا رد دنمشناد کی طسوت یعبات زیلان آ یراذگ هیپ هب ناوت یم زیلان آ هنیمر رد تالوحت نیرخا زا .دومن . درب مان چاناب مان هب یناتسهل

: دوش یم یدنب میسقت ریز یاه هتسد هب زیلان آ

دزادرب یم یناوت یاهیرس اه لارگتنا ،تاقتشم ،اه دح یور رب هغللطم هب :یقیقح زیلان آ

دزادرب یم تربلیه یاضف زین و چاناب یاهاضف لیبق زا یاه هیرطن یفرعم هب :یعبات زیلان آ

دریگ یم رارق هغللطم دروم هیروف یاه یرس زیلان آ زا هخاش نیا رد :کی نومراه زیلان آ

لارگتنا و یریذپ قتشم لیبق زا عباوت نیا صاوخ و طلتم عباوت یسررب هب :طلتم زیلان آ دزادرب یم یریگ

زا ادج هک یتایضایر)هتسوپی تایضایر رد هئسم لح متیروگلا یددع زیلان آ :یددع زیلان آ .دهدیم رارق هغللطم دروم ار (تسا هتسسگ تایضایر

یطخ ربج زین و طلتم یاهیریغتم و یقیقح یاهیریغتم هب طوبرم لئسم هب اساسا یددع زیلان آ .دوش یم قتشم یسدنهم و کیزیف زا هک یلئسم رگید و لیسنارفید تالداعم لح هوالع هب یددع یاه شور هب هک .دنوش یم لح متیروگلا کی اب اقیقد هتسوپی تایضایر رد لئسم زا یدادعت یطخ تالداعم هاگتسد لح یارب یسوئاگ فذح شور لاثم یارب .دنا فورعم هئسم لح میقتسم میقتسم شور یلو .دریگ یم رارق هدافتسا دروم یطخ یزیر همانرب رد سک لپمیس شور زین و تسا هدافتسا هدنوش رارکت شور دننام رگید یاهشور زا تسا نکمم و درادن دوجو لئسم زا یلیخ لح یارب .دشاب رترثوم هئسم باوج دنتفای رد دناوتیم شور نیا نوچ ،دوش

یاه شور رد اهاطخ نیا تسا یددع زیلان آ یاه تمسق نیرتمهم زا لئسم لح رد دوجوم یاهاطخ نیمخت فالتخا ،هئسم قیقذ باوج اب هدمآ تسدب یبیرقت یاه باوج لاجره هب نوچ دراد دوجو هدنوش رارکت درگ زا یشان ییاهاطخ دوش یم هدافتسا هئسم لح یارب میقتسم یاه شور زا هک یتقو ای و دراد راک هب هئسم لح یارب هک شور روخ رد ار اطخ رادقم ناوت یم یددع زیلان آ رد .دیآ یم دوجوب دادعا ندرک مولع رد دوجوم لئسم زا یرایسب لح یارب یددع زیلان آ رد دوجوم یاه متیروگلا .دز نیمخت ،دور یم یحارط رد اه متیروگلا نیا زا لاثم یارب .دنریگ یم رارق هدافتسا دروم یسدنهم یاه هتشر و هیپ ،نیمز زا یوج یاه هشقن هیهت ،اوه و بآ ینیب شیپ رد ،امیپاوه یحارط رد ،اه لپ دننام ییاهانرب ربا رثکا نینچمه ،دوش یم هدافتسا ،تفن نزاحم ندرک ادیپ ،اه لوکلوم راتخاس لیلحت و هیزجت یلک روط هب .دنوش یم یزیر همانرب یددع زیلان آ یاه متیروگلا اساسا رب موادم روط هب اه هنیایر و هیزجت یارب دیدج یاه شور ندرک ادیپ یارب تابساحم یارجا زا لصاح یلمع جیاتن زا یددع زیلان آ هلاقم ،تسا یضایر یضایر گالابو).دنکیم هدافتسا ،لئسم لیلحت

(یضای رزیلان آ